

Norrbottens Kuriren 15/9-2007

Ifrågasättande av konstens konventioner

Det finns en uppfattning om att konstens uppgift är att ifrågasätta våra begrepp och bryta mot våra konventioner. Man skulle kunna hålla med om detta men man frågar sig samtidigt, gäller även detta konstens egna konventioner?

När alla gör installationer så måste det i den logikens namn vara radikalt att ställa sig och måla och när alla målar abstrakt så måste det ju vara omstörtande att måla föreställande. När alla gör videoinstallationer och drar av sig brallorna och visar talangen i performanceföreställningar så måste ju landskapsmåleri vara revolutionärt. Det är alltså enligt den uppfattningen inne att var ute och tvärtom. Lite av det här dubbla resonemanget drabbade Thomas **Edetun** när han under sin utbildning på konstakademin vågade ifrågasätta sitt eget abstrakta måleri. Varför skulle det vara mer konstnärligt, just då, att vara en abstrakt målare än en som målade föreställande? Det är en mycket bra fråga och konstlivet har svårt att besvara den. Det talar med kluven tunga.

Sociologen Pierre Bourdieu har försökt reda ut detta genom att lansera begreppet kulturellt kapital och två olika typer av ekonomisk logik där konstlivet på ett plan förnekar de ekonomiska realiteter som i själva verket driver hela apparaten men som på ett annat plan, utan att låtsas om det, försörjer sig genom att ständigt skapa ny efterfrågan.

Thomas **Edetun** vände på klacken och började måla föreställande. En bonus, som jag skulle kunna tänka mig i det sammanhanget, är att referensramarna vidgades för en större publik.

Huruvida det stämmer kan vi just nu bilda oss en uppfattning om i det att han ställer ut målningar, teckningar och objekt på Konsthallen i Luleå.

Han kallar sig själv en bildsamplare. Det vill säga att han lånar bitar ur andra bilder, foton, trycksaker och massmedia och ställer samman lånen som förlagor till sina målningar. Lite som de gamla syntetisterna i slutet på 1800-talet gjorde.

Konsthistoriska referenser är vanligt förekommande i hans måleri, kanske inte så mycket i den här utställningen men i mycket annat han har gjort. Däremot kan man möta Nordens många småfågelarter som dyker upp som förfrämligande element mot husbilder och medicinkapslar.

Formaten är genomgående kvadratiska med ett grundinslag mot vilket han målar. Det hela ser ut som gammeldags bokmärken uppsatta på en kvadratisk färgplatta. Edetun har ett humoristiskt förhållningssätt som lyser igenom då och då i bilderna och ett filosoferande i motiven som leder till eftertanke.

Huset i Tupelo som återkommer både som teckning och målning är ju inte vilket hus som helst utan Elvis Presleys barndomshem. Vad man än tycker om Elvis så är det ju rätt märkvärdigt att en sån oansenlig byggnad var den plats på vilket The King växte upp. Vem i det grannskapet kunde tro att man levde granne med ett mirakelfenomen. Vem vet, vi kanske lite till mans bor granne med något annat mirakelfenomen som rätt vad det är förlöses.

Jag har inget att invända mot Edentuns måleriet eller hans färgbehandling men det blir lite av eklektiskt ihopplockade delar över målningarna. Jag har sett andra arbeten av honom med ett friare och flödigare målningssätt som tilltalat mig mer och teckningarna känns nog så torra, stundtals snudd på kalkerade.

Men jag gillar att han vågar ifrågasätta konsten egna konventioner och struntar i trenderna och går sin egen väg - det är det enda sant radikala!

Bertil Sundstedt